

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus IV. Argumentum. Juspatronatus non transit ad hæredem institutum
in re certa. Quòd tamen limitatur in aliquibus casibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

lib. 2. q. 11. n. 28. Rot. in Pennen. Beneficii super Pertinentia 17. Martii 1710. S. Hoc inquam, coram R. P. D. Lancetta.

Nec etiam ad assequendum exercitium juspatronatus, seu ut quis validè præsentare possit in patronatu hæreditario, non requiritur, quòd actu possideat hæreditatem dum patronus potest validè præsentare, etiam antequam sit immissus in possessionem hæreditatis, ea ratione, quia in juribus incorporalibus pro eorum exercitio sufficit habere jus citra facti possessionem: ut expressè testatur Lotter. de re benef. lib. 3. q. 19. n. 30.

6 Sed juspatronatus transit ad hæredes universales etiam extraneos, non ut hæredes, quia non transit ad illos pro hæreditariis portionibus, ut hic est Textus, sed quia hæredes, scilicet transit ad omnes insolidum. Et ita tenent Innoc. Anania, Berous, Butrius, & alii hic Calderin. de juspatron. conf. 2. Lambertin. eodem tit. lib. 1. par. 2. quæst. 2. princip. Fagnan. Gonzal. hic Ancharan. conf. 81. Barbat. in cap. Quanto de judic. sub n. 12. S. Sed Bald. Gabriel. conf. 196. n. 1. Anania in cap. Cùm sacculum de juspat. n. 5.

7 Quæ tamen conclusio limitatur in casu, quo Testator expressè exclusit à juspatronatus hæredes extraneos, ut potest illos excludere juxta Decium super Decretal. in cap. Edoceri, & in cap. Significatum de Præben. Lambert. ubi supra art. 2. Berous hic n. 34.

8 Aut in casu, quo Testatori competeret juspatronatus non ex fundatione, nec dotatione, nec constructione, sed ex merito Privilegio Personali; quo casu juspatronatus extingueretur cum Persona Testatoris, & non transiret ad hæredes extraneos, Ciarlin. contro. 159. n. 13. & seq. D. meus Advoc. Pitonius discept. eccles. 33. p. 1. rec.

ARGUMENTUM.

Juspatronatus non transit ad hæredem institutum in re certa. Quod tamen limitatur in aliquibus casibus.

SUMMARIUM.

1 Juspatronatus non transit ad hæredem particularem institutum in re certa, nec ad merum executores, & n. 2. sed limita, ut n. 3. & 4.

2 Institutus in re certa non est propriè hæres.
5 Testator non potest specialiter legare juspatronatus uni Persona, absque consensu Episcopi, potest tamen illud legare com-
patrono, aut Ecclesie absque hujusmodi consensu, ut n. 6. & 7.

CASUS IV.

Quidam Patronus habens duos filios; Unum ex eis instituit hæredem in re certa, nimirum in certa quota bonorum; alio universaliter instituit hæredem; quæritur an juspatronatus transeat ad filium in re certa institutum?

1 Respondeo negativè, quia juspatronatus transit cum universitate rerum, & bonorum, non autem cum rebus particularibus, juxta Text. in cap. Ex literis, & in cap. Cùm sacculum de juspat. de quibus infra Can. XIV. & XV. Ergo non transit ad hæredem particularem institutum in re

2 certa. Item institutus in re certa non est propriè hæres, sed legatarius, vel potius tertia species participans de hærede, & legatario, L. Quoties, ff. de hæred. instit. ac proinde in materia juspatronatus non comprehenditur sub simplici nomine hæredis, quia in exorbitanti, & materia stricta sub simplicibus non comprehenditur casus mixtus, L. 2. in princ. ubi Bart. & Alex. ff. de verbor. oblig. sed materia juspatronatus est materia exorbitans: igitur ubi dicitur, juspatronatus transire ad hæredem, nomine hæredis non venit institutus in re certa; & hanc conclusionem communiter tenent ferè omnes Doctores, Abb. Berous n. 22. & seqq. hic Lambertin. de juspat. lib. 1. p. 2. quæst. 2. art. 16. n. 6. Lotter. de re benef. lib. 2. quæst. 11. n. 28. Rota decis. 24. n. 2. post Vivian. de juspat. & decis. 70. n. 16. par. 12. & decis. 413. n. 11. & decis. 560. n. 2. par. 18. & decis. 223. n. 1. par. 19. recen. Garz. de benef. par. 5. cap. 9. n. 17. Ex quo sequitur, quod si juspatronatus non transit ad hæredem institutum in re certa, multò minus transibit ad merum Executorem testamentarium patroni; qui nullatenus est hæres, ut firmavit Rot. in Barchinonen. beneficii 14. Maji 1685. S. Ceterum in fine, coram R. P. D. Florez.

3 Limitatur tamen hæc conclusio in casu, quo non esset institutus hæres universalis; vel esset institutus hæres universalis, sed non potuerit sic institui; vel esset in-

institutus, sed non acceptaverit, nec adierit hæreditatem; in quibus casibus juspatronatus transit ad hæredem institutum, in re certa, quia per jus accrescendi universa hæreditas consolidatur in ipso; & ad repudiantem hæreditatem universalem juspatronatus non transit, *Anan. conf. 86. Calderin. conf. 2. Abbas hic.*

- 4 Limitatur etiam in casu, quo hæres esset institutus in re certa, quæ esset aliqua universitas, puta Villa, Castrum, cui esset annexum juspatronatus; vel in casu, quo Testator specialiter legasset de consensu Ordinarii juspatronatus instituto in re certa; in quibus casibus juspatronatus transit ad hæredem institutum in re certa, ut bene advertunt hic *Boreus n. 30. & seqq. Lambertin. ubi supra, & art. 17.* secus autem si Testator legasset hujusmodi juspatronatus eidem instituto in re certa, absque consensu Ordinarii; tunc enim non transiret ad illum juspatronatus, dum Testator non potest specialiter legare juspatronatus uni personæ, absque consensu Episcopi, *Lambertin. de jurepat. lib. 1. p. 2. quest. 1. art. 9. n. 1. Rocca de Curt. eodem tractat. in verb. is, vel ipse, à quo n. 38. Abbas in cap. Cum seculum hoc tit. n. 6. ibique Anania n. 4. Butr. in cap. Cum seculum n. 2. Beroussin. cap. illud de jurepat. n. 12. nisi illa*
- 5 persona sit compatrona, *Rot. coram Achill. decis. 10. de jurepat. Vivian. de jurepat. lib. 4. cap. 1. n. 31. & cap. 4. n. 6. & coram Verall. decis. 284. p. 1. & decis. 131. p. 2. & coram Coccin. decis. 464. n. 8. & coram Duno. jun. decis. 79. n. 5. & decis. 96. n. 9.* Aut nisi sit
- 7 aliquis locus Religiosus, vel Ecclesia, *Butr. in cap. Cum seculum de jurepat. n. 2. Boreus in cap. Illud de jurepat. n. 13.*

ARGUMENTUM.

Juspatronatus ab initio hæreditarium, an fieri possit per successorem fundatoris gentilitium.

SUMMARIUM.

1. Fundator potest mutare qualitatem jurispatronatus, ut de hæreditario efficiatur gentilitium.
2. Patroni hæredes Fundatoris, an possint mutare qualitatem jurispatronatus, ut de hæreditario efficiatur gentilitium? & n. 3.

4. Patronus potest mutare juspatronatus, ut de laicali efficiatur Ecclesiasticum, & de non Sacerdotali efficiatur Sacerdotale.
5. Patronus potest successoribus præjudicare, & juspatronatus hæreditarium suppressere, & ei renunciare.
6. Conditio, quod juspatronatus sit Gentilitium, est favorabilis Ecclesie.
7. Conditiones novæ, quando sunt præjudiciales Ecclesie patronatæ non possunt apponi post fundationem, nec à Fundatore, nec ab ejus successoribus, secus si sunt utiles, & non præjudiciales eidem Ecclesie.
8. Juspatronatus hæreditarium fieri potest gentilitium per observantiam subsecutam.
9. In jurepatronatus gentilitio succeditur in capita, & non in stirpes.
10. Juspatronatus transit ad hæredem universalem, non verò ad hæredem institutum in re certa.
11. Juspatronatus in dubio censetur hæreditarium.
12. Patronus potest mutare juspatronatus hæreditarium in gentilitium, & n. 14.
13. Juspatronatus esse gentilitium arguitur ex presentatione etiam ineffectuata.
15. Presentatio facta cum expressione, quod juspatronatus sit de domo, aut familia, de talibus, an probet illud esse familiare, & n. 31.
16. Literæ Apostolica pro presentato, in quibus enunciatur juspatronatus esse laicorum de domo, aut familia de talibus probant juspatronatus esse gentilitium; & n. 17. amplia ut n. 18.
19. Presentatio expleta in capita, & non in stirpes, probat qualitatem gentilitiam, & n. 20.
21. Reservato jurepatronatus pro omnibus de familia in genere, presentatio explenda est per modum Collegiativum, & major pars prævalere debet minori.
22. Juspatronatus gentilitium desertur ad solos masculos agnatos, ad fæminas verò non nisi per posterius, ut n. 23.
24. Ex presentatione incerta, & erroneè admissa, non acquiritur quasi possessio presentandi, nec dicta presentatio est attendibilis.
25. Presentatus à majore parte patronorum est præferendus.
26. Gratia derogatoria pro medietate resolvuntur in simplicem gratificationem.